

PARTICIPATIE **RAAD** HAARLEM

JAARPLAN 2017

Inhoudsopgave Jaarplan 2017

Voorwoord voorzitter	3
1. Algemene activiteiten	
1.1 Missie en Visie	4
1.2 Jaarplan en begroting	4
1.3 Jaarverslag en jaarrekening	4
1.4 Agenda overleg	4
1.5 Vergaderingen van de Participatieraad	4
2 Communicatie	
2.1 Communicatieplan	5
2.2 Activiteiten communiceren via Social Media	5
3. Jaarlijkse activiteiten	
3.1 Interne activiteiten	6
3.1.2 Evaluatiegesprekken	6
3.1.3 Opleidingsplan	6
3.1.4 Procedure en rooster van aftreden	6
3.2 Externe activiteiten	
3.2.1 Participatieprijs	7
3.2.2 Voortgangsgesprek wethouders sociaal domein	7
3.2.3 Netwerk bijeenkomst	7
3.2.4 Bijwonen van Raadsmarkten georganiseerd door de gemeente	7
3.2.5 Bijeenkomst met de commissie Samenleving	7
3.2.6 Bijwonen van en inspreken bij vergaderingen van gemeenteraad en commissie Samenleving ..	8
3.2.7 Bijwonen van het Regenboogoverleg	8
3.2.8 Bijwonen van bijeenkomst regionale klankbordgroep Wmo-vervoer en doelgroepen vervoer ...	8
4. Netwerkactiviteiten	
4.1 Regulier overleg Participatieraad, programmamanager Samen voor Elkaar en de contactambtenaar agendacommissie	9
4.2 Werkbezoeken en netwerken	9
4.3 Werkbezoek Participatieraad uit en in het land	9
5. Adviezen gevraagd en ongevraagd	
5.1 Advisering	10
5.2 Onderzoek Diversiteitsbeleid	10
5.3 Klantervaringsonderzoek Wmo en SoZaWe	10
5.4 Voorlichtingsmateriaal ten behoeve van de burgers	10
Bijlagen	
Bijlage 1 Voorlopige Planning Adviesvragen 2017	12
Bijlage 2 Begroting 2017	13
Bijlage 3 Wat is toegankelijkheid	14

Voorwoord

Dit jaar 2017 is het laatste jaar van de eerste termijn van de Participatieraad Haarlem. We hebben dan de eerste vier jaar als nieuwe advies raad achter de rug. Om die reden zal het werk van de raad dit jaar worden geëvalueerd.

Ik kijk zelf met tevredenheid terug op deze eerste periode wat betreft het teamwork dat de leden inclusief de secretaris hebben getoond. Er zijn leden vertrokken om verschillende redenen, door het vinden van werk bij de gemeente, of een andere baan die meer tijd neemt, andere activiteiten of omdat mensen zich niet meer gemotiveerd voelden en helaas ook door overlijden. Het kost de Participatieraad geen moeite om goede nieuwe leden te verwelkomen, we starten dit jaar maar liefst met vijf nieuwe leden.

We hebben net als de andere jaren ook dit jaar een thema gekozen:

Haarlem: Toegang voor iedereen

Toegankelijkheid is in 2017 het hoofdthema van de Participatieraad. Bij al haar adviezen zal zij het thema toegankelijkheid meenemen. Afgelopen jaar formuleerde de Participatieraad in haar ongevraagde advies 'Haarlem: Toegang voor iedereen' haar ambitie:

In het kader van 'Haarlem: Toegang voor iedereen', richten we de samenleving zo in dat iedereen in de omgeving er kan wonen, werken, boodschappen doen en zijn of haar vrije tijd kan besteden. Toegankelijkheid is een thema dat vele facetten kent. Vaak gaat het over fysieke toegankelijkheid: kan ik ergens komen, kan ik naar binnen, kan ik gebruiken wat er aangeboden wordt en kan ik in geval van nood snel weer naar buiten? Maar toegankelijkheid kent ook een mentale en sociale kant. Mentale toegankelijkheid (bejegening) gaat om hoe de omgeving met mensen die net even anders zijn omgaat, namelijk op een sociale en respectvolle manier. Sociale toegankelijkheid (participatie) gaat over een open dialoog met bewoners, bedrijfsleven en instellingen. Het gaat erom dat mensen zich gehoord voelen en dat iedereen deel uit maakt van de maatschappelijke discussie over toegankelijkheid. In dat kader kunnen ook activiteiten worden gezien die de Participatieraad voornemens is te organiseren in het kader van diversiteit.

In 2016 ratificeerde Nederland het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap. Nu komt het er op aan om dit verdrag in de praktijk te brengen, ook in Haarlem.

2017: Jaar van de Ontmoeting

Het jaar 2017 is door de Haarlemse gemeenteraad uitgeroepen tot het Jaar van de Ontmoeting. De aanleiding hiervoor is dat ook in Haarlem het aantal mensen dat zich eenzaam voelt, toeneemt. Tijdens het Jaar van de Ontmoeting is er structureel aandacht voor dit vraagstuk. Hoewel ouderen vaker eenzaam zijn komt eenzaamheid voor onder alle leeftijden. Eenzaamheid en sociaal isolement leiden vaak tot andere verregaande klachten als depressie.

Het thema van de Participatieraad sluit aan bij het Jaar van de Ontmoeting. Eenzaamheid, sociaal isolement en toegankelijkheid zijn vaak aan elkaar gekoppeld. Eenzaamheid komt voor onder alle leeftijdscategorieën en alle doelgroepen. Maar ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking voelen zich relatief vaker eenzaam. Juist voor deze groepen is toegankelijkheid een sleutel om ontmoeting mogelijk te maken.

Ruth Nelemaat,
Voorzitter Participatieraad Haarlem.

1 Algemene activiteiten

1.1 Missie en Visie

In 2014 hebben de leden van de Participatieraad de volgende visie opgesteld: *'Als Participatieraad vormen wij de brug tussen inwoners, cliënten en overheid en geven wij betrokken en slagvaardig aan de gemeente Haarlem onafhankelijk advies ter verbetering van het sociaal beleid. Wij doen dit op basis van deskundigheid en signalen vanuit de samenleving.'* De Participatieraad zal in 2017 in lijn met deze visie haar gevraagde en ongevraagde adviezen opstellen en hierbij de vijf thema's* die genoemd zijn in de transformatienota als leidraad gebruiken.

1.2 Jaarplan en begroting

Jaarlijks wordt een jaarplan en een begroting opgesteld door de Participatieraad, zodat de gemeente Haarlem en haar burgers weten wat de raad dat jaar zal presteren en daar ook op beoordeeld kan worden.

Actie jaarplan en begroting 2018 opstellen
Planning gereed november 2017

1.3 Jaarverslag en jaarrekening

Na afloop van het kalenderjaar stelt de Participatieraad een jaarverslag op waarin zij verslag doet van de in dat jaar uitgevoerde activiteiten en legt zij verantwoording af over de uitgaven van dat jaar.

Actie jaarverslag en jaarrekening 2016 opstellen
Planning maart 2017

1.4 Agenda overleg

Ter voorbereiding van de maandelijkse vergadering van Participatieraad wordt een agenda opgesteld door de secretaris. De wethouder, de voorzitter, de secretaris, een lid van de raad en ambtenaren nemen deel aan dit overleg.

Actie agenda overleg voeren
Planning 10 maal per jaar; 3e week van de maand

1.5 Vergaderingen van de Participatieraad

De Participatieraad komt jaarlijks minstens 10 keer bijeen in een openbare vergadering, tenzij een onderwerp vertrouwelijk wordt verklaard. Tijdens de openbare vergadering kan ook worden ingesproken door publiek, cliënten of vertegenwoordigers van cliënten op conceptadviezen van de Participatieraad. De agendacommissie bereidt de agenda voor. In de maanden juli en augustus worden geen reguliere vergaderingen gehouden, tenzij vereist door de actualiteit.

Actie openbare vergaderingen houden
Planning elke 1e dinsdag van de maand, behalve in januari (dan de 2e dinsdag)

De agenda wordt een week van te voren gepubliceerd op de website en via Facebook.

*Bestrijd de paarse krokodil, organiseren van samenhang en integraliteit, innoveren en ontzorgen, preventie, langer zelfstandig wonen.

2 Communicatie

2.1 Communicatieplan

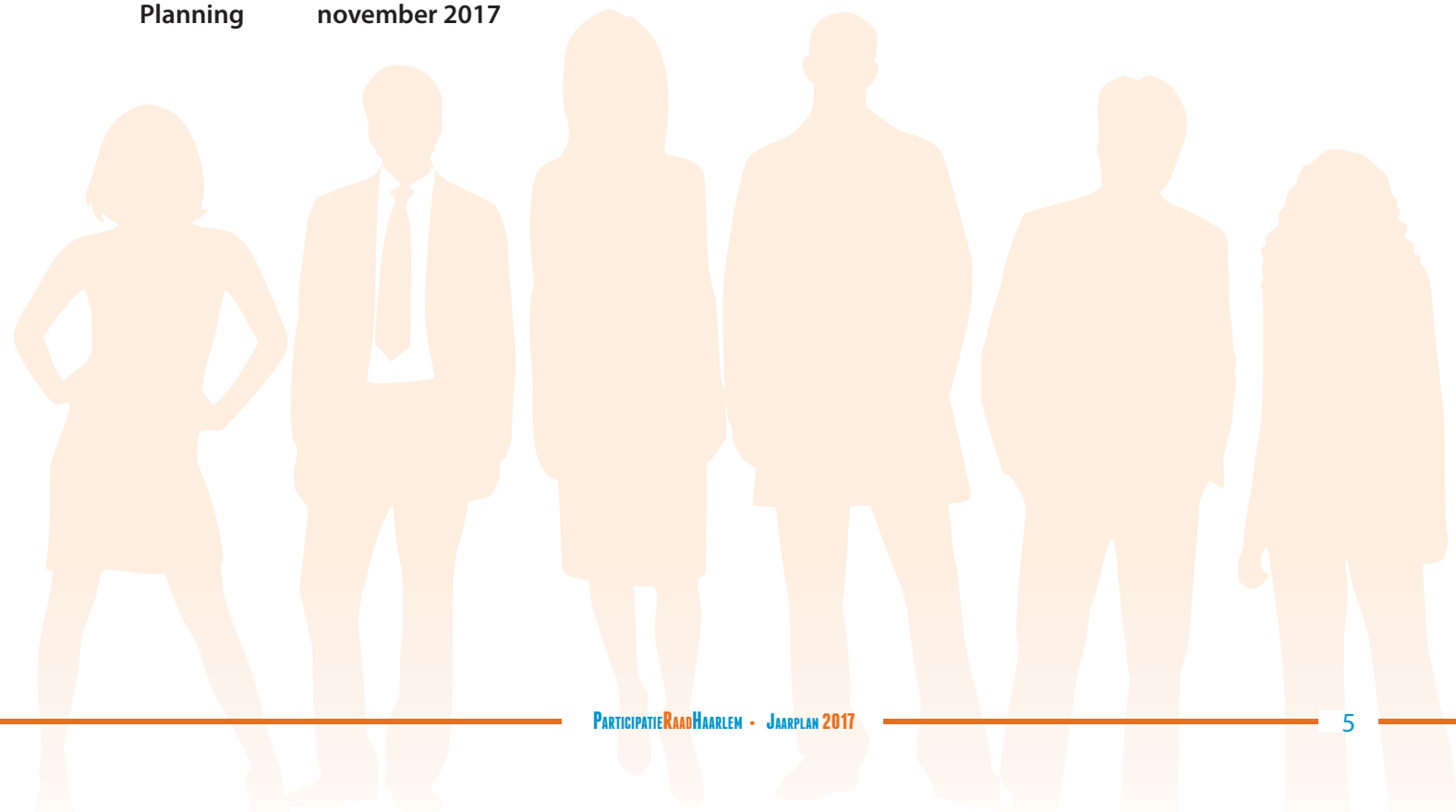
De Participatieraad maakt jaarlijks een communicatieplan dat onderdeel uitmaakt van dit jaarplan. Belanghebbenden, ons netwerk, maar ook B&W en de gemeenteraad moeten weten wat de Participatieraad doet en hoe. De Participatieraad zal zich in januari/februari van dit jaar buigen over de communicatie met specifiek de cliënten en hun vertegenwoordigers/belangenbehartigers binnen het sociaal domein. De resultaten daarvan zullen actief worden gecommuniceerd naar de belanghebbenden zowel digitaal als op papier. Extra nadruk zal gegeven worden aan het benoemen in de adviezen van de contacten die zijn geraadpleegd of op een andere manier zijn betrokken bij de totstandkoming van een advies.

De website, maar ook de social media spelen een belangrijke rol in de communicatie met de burger en cliënten. In 2017 wil de Participatieraad nog actiever gaan communiceren via social media om op die manier burgers en cliënten actief te betrekken bij de ontwikkeling van gevraagde en ongevraagde adviezen. Bij de werving van nieuwe leden voor de Participatieraad zal getracht worden kandidaten te vinden die zich op dat gebied bewezen hebben. Mocht dat niet lukken dan zal de Participatieraad een deel van haar beschikbare budget gebruiken om deze kwaliteit in te huren.

2.2 Activiteiten communiceren via Social Media

Activiteiten en standpunten worden gedeeld via social media. Het aantal volgers stabiliseert. We zullen met name cliëntorganisaties en belangenbehartigers in 2017 actief wijzen op ons facebook account, de website en Twitter, omdat communiceren via social media voor veel mensen de manier is om op de hoogte te blijven van de activiteiten van de Participatieraad. Het gehele jaar zal de activiteitenkalender van de Participatieraad worden bijgehouden en updates zullen op website en via social media worden gecommuniceerd.

Actie	actuele communicatie verzorgen
Planning	hele jaar 2017
Actie	evalueren social media en actualiseren activiteitenkalender
Planning	november 2017

3. Jaarlijkse activiteiten

3.1 Interne activiteiten

3.1.1 Evaluatie

Het jaar 2017 is het laatste jaar van de 1e termijn van de Participatieraad. Om vast te stellen wat goed ging en wat beter kan of anders moet, zal dit jaar een evaluatie worden gehouden over het functioneren van de Participatieraad. De evaluatie zal wederom worden uitgevoerd door een externe deskundige of bureau. Zowel cliëntenorganisaties, ambtenaren, gemeenteraadsleden, leden van het College van B&W en leden van de Participatieraad zullen betrokken worden bij de evaluatie.

Actie	opzet evaluatie
Planning	februari/maart 2017
Actie	evaluatie houden
Planning	gereed september 2017

3.1.2 Evaluatiegesprekken

Elk jaar voert de voorzitter een evaluatiegesprek met de individuele leden van de Participatieraad. Ook wordt het functioneren van de voorzitter geëvalueerd door de leden. Doel is een goed functionerende Participatieraad.

Actie	jaarlijkse evaluatie houden
Planning	september 2017

3.1.3 Opleidingsplan

Jaarlijks wordt een opleidingsplan voor de Participatieraad opgesteld om de kennis van de raad te actualiseren. In dit plan staan afspraken over bijwonen van congressen en bijeenkomsten (zie ook de activiteitenkalender). Het opleidingsplan zal dit jaar ook in het teken staan van het inwerken van nieuwe leden, teambuilding en hoe de gemeentelijke overheid werkt (herhaling). Ook lopende afspraken binnen de raad zullen getoetst worden aan de actualiteit en wensen van de nieuwe leden. Het opleidingsplan wordt voorzien van een begroting en is onderdeel van het jaarplan.

Actie	opleidingsbehoefte inventariseren
Planning	maart 2017

3.1.4 Procedure en rooster van aftreden

De Participatieraad gaat het vierde jaar in van de eerste zittingstermijn. Door natuurlijk verloop in deze eerste vier jaar zijn er gedurende deze periode tussentijds nieuwe leden ingestroomd. Tevens hebben enkele leden, die vanaf de start zitting hebben in de Participatieraad aangegeven, dat zij na de eerste termijn, dus per 1 september 2017 stoppen. Het rooster van aftreden zal worden opgesteld met inachtneming van genoemde tussentijdse ontwikkelingen.

Actie	procedure en rooster van aftreden vaststellen
Planning	juni 2017

3.1 Externe activiteiten

3.2.1 Participatieprijs

De Participatieraad heeft de opdracht jaarlijks een Participatieprijs uit te reiken aan een persoon of een groep die zich op het gebied van burgerparticipatie heeft ingespannen. In 2016 is de Participatieraad wederom voor de uitreiking van de participatieprijs aangesloten bij de viering van Haarlemse Helden op de verjaardag van de stad Haarlem. Eind 2017 zal de Participatieraad zich beraden over een mogelijk andere invulling van de Participatieprijs en of zij in de tweede termijn van de Participatieraad doorgaat met het uitreiken van deze prijs.

Actie	Participatieprijs
Planning	Beraad over behoud van deze vorm van Participatieprijs najaar 2017

3.2.2 Voortgangsgesprek wethouders sociaal domein

Jaarlijks wordt met de betrokken wethouders een gesprek georganiseerd met de Participatieraad. De agenda wordt samen met de agendacommissie vastgesteld na overleg met de Participatieraad.

Actie	Minstens één agendaoverleg met de betrokken wethouder organiseren. Het jaarverslag wordt besproken en de actualiteiten binnen de verschillende domeinen.
Planning	februari/maart 2017

3.2.3 Netwerkbijeenkomst

Minstens eenmaal per jaar, organiseert de Participatieraad een netwerkbijeenkomst aan de hand van een actueel thema. Dit jaar zal deze bijeenkomst in het teken staan van De Toegankelijke Stad, het thema van 2017. Doel van de bijeenkomst is het onderhouden van contacten in het netwerk, het ophalen van signalen en het leggen van contacten met landelijke organisaties die actief zijn op dit gebied.

Actie	plannen en organiseren netwerkbijeenkomst De Toegankelijke stad
Planning	najaar 2017

3.2.4 Bijwonen van Raadsmarkten georganiseerd door de gemeente

Door het jaar heen organiseert de gemeente Haarlem diverse Raadsmarkten. Indien het onderwerp op het gebied van de Participatieraad ligt en de raad wordt uitgenodigd zullen leden van de raad deze Raadsmarkten actief bezoeken.

Actie	bezoeken van relevante Raadsmarkten
Planning	heel 2017

3.2.5 Bijeenkomst met de commissie Samenleving

De Participatieraad heeft in 2014 een kennismakingsbijeenkomst georganiseerd met de leden van de commissie Samenleving van de gemeenteraad. Het is wenselijk om de kennismaking te actualiseren en van gedachten te wisselen o.a. naar aanleiding van de motie Vinger aan de Pols.

Actie	actualiseren kennismaking commissie Samenleving
Planning	Tweede kwartaal 2017

3.2.6 Bijwonen van en inspreken bij vergaderingen van gemeenteraad en commissie Samenleving

De leden van de Participatieraad zijn regelmatig aanwezig bij de vergaderingen van de gemeenteraad en de commissie Samenleving. Afhankelijk van de actualiteiten of naar aanleiding van een gevraagd of ongevraagd advies spreekt de voorzitter in bij de vergaderingen van zowel de gemeenteraad als de commissie Samenleving.

Actie inspreken bij vergaderingen van de gemeenteraad en de commissie Samenleving
Planning heel 2017

3.2.7 Bijwonen van het Regenboogoverleg

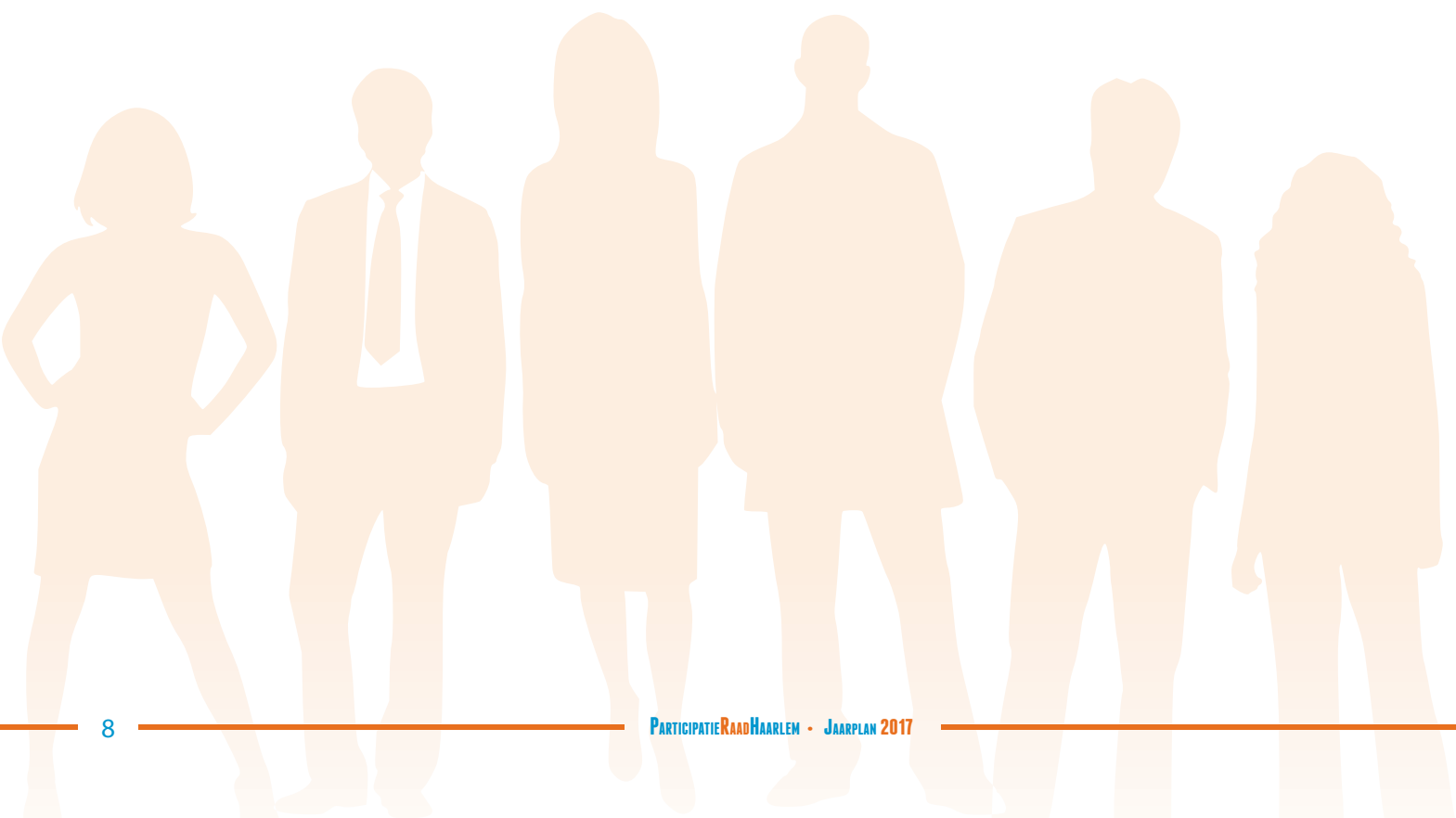
In 2015 heeft de Participatieraad een advies uitgebracht over Haarlem Regenboogstad. Naar aanleiding van dit advies is een lid van de Participatieraad uitgenodigd als toehoorder aanwezig te zijn bij het Regenboogoverleg. Tijdens dit overleg worden de ontwikkelingen en acties rond het LHBT-beleid besproken.

Actie Bijwonen Regenboogoverleg
Planning drie maal in 2017

3.2.8 Bijwonen van bijeenkomst regionale klankbordgroep Wmo-vervoer en doelgroepen vervoer

Het Wmo-vervoer is per 1 januari 2017 door negen gemeenten gezamenlijk aanbesteed. Een regionale klankbordgroep bestaande uit leden van lokale Wmo-raden of Participatieraden, die in 2015 is opgericht, is in 2016 bij het traject van aanbesteding van de nieuwe vervoerscentrale en de nieuwe vervoerders intensief betrokken geweest. In maandelijkse vergaderingen heeft de groep diverse aanbevelingen/correcties op de aanbestedingseisen in overleg met de stuurgroep aangebracht. In 2017 zullen de vergaderingen minder frequent zijn, maar zeker in het eerste halfjaar zal de groep regelmatig evalueren hoe het nieuwe traject loopt. In de loop van 2017 komt ook de inpassing van het vervoer voor dagbesteding en het leerlingenvervoer aan de orde, die zijn beslag in 2018 zal krijgen en ook deze trajecten zullen nauwlettend worden gevolgd.

Actie Bijwonen overleg en deelname klankbordgroep
Planning vier maal in 2017

4. Netwerkactiviteiten

4.1. Regulier overleg Participatieraad, programmamanager Samen voor Elkaar en de contactambtenaar agendacommissie

1x 6 weken wordt een overleg georganiseerd met de programmamanager Samen voor Elkaar en de agendacommissie van de Participatieraad. Dit om voortgang en afstemming van agenda's te stroomlijnen. Speciale aandacht is daarbij dit jaar de voortgang van de transitie. In de openbare vergaderingen vindt maandelijks terugkoppeling plaats hierover aan de leden en toehoorders.

Actie bespreken voortgang
Planning februari, mei, augustus en november 2017

4.2 Werkbezoeken en netwerken

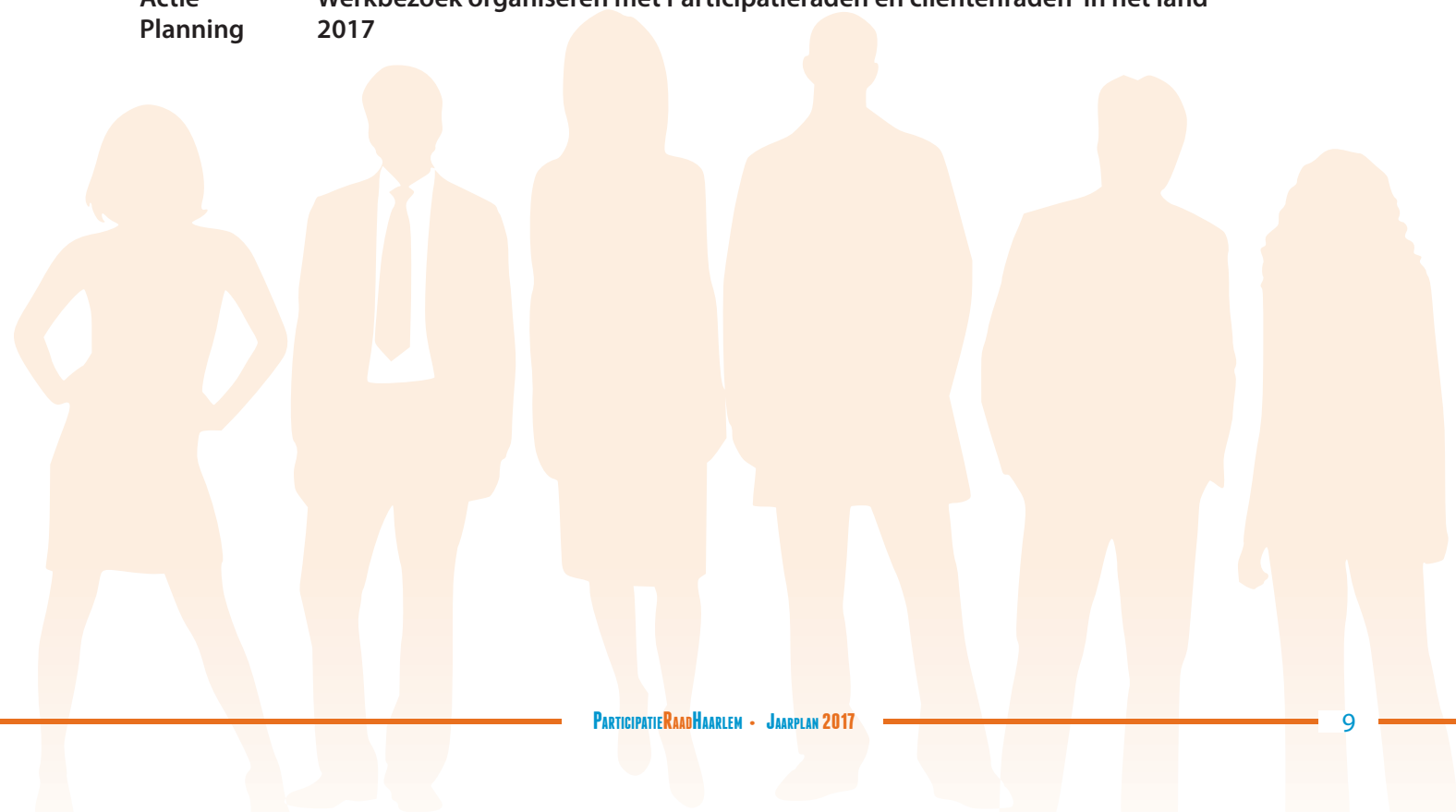
De leden van de Participatieraad leggen op eigen initiatief of op uitnodiging werkbezoeken af bij diverse Haarlemse organisaties die actief zijn binnen het sociaal domein. Uitnodigingen voor werkconferenties en bijeenkomsten worden in overleg zoveel mogelijk verdeeld over de leden van de Participatieraad. Een overzicht van de werkbezoeken is te vinden in de activiteitenkalender op de website en op de Facebook pagina. De werkbezoeken en andere contacten met cliënten zullen genoemd worden indien van toepassing in de gevraagde en ongevraagde adviezen van de Participatieraad.

Actie contact met de samenleving
Planning heel 2017

4.3 Werkbezoek Participatieraad uit en in het land

In 2017 wil de Participatieraad één of twee vergelijkbare brede adviesraden uitnodigen voor een werkbezoek. Het idee is om ervaringen uit te wisselen en kennis over en weer op te doen. Daarnaast wil de Participatieraad contact leggen om een dialoog tot stand te brengen met de Landelijk Cliëntenraad (LCR) en de landelijk cliëntenraad van het UWV.

Actie Werkbezoek organiseren met Participatieraden en cliëntenraden in het land
Planning 2017

5. Adviezen gevraagd en ongevraagd

De voorgenomen nieuwe werkwijze van procesbewaking van de uitgebrachte adviezen en ontvangen reacties van het college, is niet tot stand gekomen. Het jaar 2017 wordt een nieuwe poging gedaan om dit in vereenvoudigde vorm te implementeren.

5.1 Advisering

De Participatieraad adviseert het college en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd op het brede sociaal culturele domein van Haarlem. Gericht op al het beleid dat wordt ontwikkeld door de gemeente Haarlem op het gebied van Werk & Inkomen, Wonen, Welzijn en Zorg, Jeugd, Diversiteit en de Multiculturele samenleving. In de bijlage een overzicht van de te verwachten adviesaanvragen.

Actie gevraagd en ongevraagd adviseren
Planning heel 2017

5.2 Onderzoek Diversiteitsbeleid

Helaas was er door de vele adviesvragen en het vertrek van enkele actieve leden van de Participatieraad te weinig gelegenheid om dit voornemen uit te voeren. In 2017 zal dit prioriteit krijgen en uitgevoerd worden. Dit onderwerp past ook goed in het gekozen thema de Toegankelijke Stad.

In 2015 heeft de Participatieraad in haar advies op het huidige diversiteitsbeleid de gemeente voorgesteld een onderzoek uit te voeren naar een effectief diversiteitsbeleid. De gemeente zal in deze verschillende datagegevens en informatie over het huidige en toekomstige beleid verzamelen en verstrekken. Vervolgens voert de Participatieraad een onderzoek uit onder de diverse doelgroepen waarin door hen zelf te bevragen wellicht beter bepaald kan worden welk beleid op welk gebied kans van slagen heeft. De resultaten van dit onderzoek zullen verwerkt worden in een advies.

Actie onderzoek diversiteitsbeleid
Planning eerste kwartaal 2017

5.3 Klantervaringsonderzoek Wmo en SoZaWe

Een werkgroep van de Participatieraad is betrokken bij het opstellen van de vragen voor het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek Wmo en adviseert over de inhoud van het onderzoek. De afdeling SoZaWe voert daarnaast onder klanten van de Participatiewet en Schulddienstverlening vanaf 2015 jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit, ook bij dit onderzoek wordt een werkgroep van de Participatieraad betrokken. Zodra de rapporten van beide onderzoeken gereed zijn, zal de Participatieraad indien nodig verder adviseren.

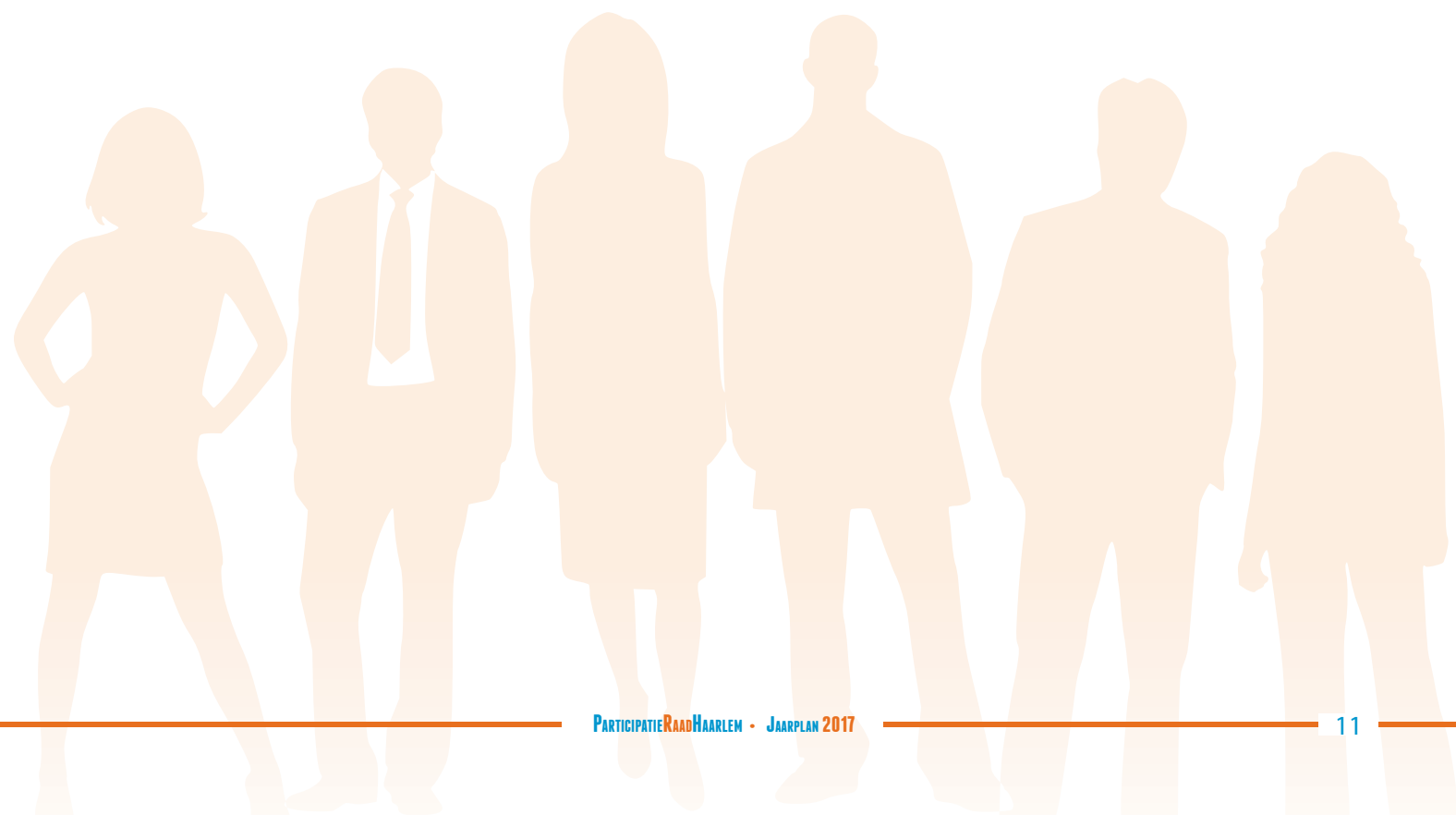
Actie klantervaringsonderzoeken Wmo en SoZaWe
Planning eerste kwartaal 2017

5.4 Voorlichtingsmateriaal ten behoeve van de burgers

Nieuw voorlichtingsmateriaal t.b.v. de burgers voornamelijk over het sociaal domein, wordt ter advisering voorgelegd aan de Participatieraad. Dit om de leesbaarheid en de duidelijkheid van dit materiaal te vergroten. In 2017 vraagt de Participatieraad weer nadrukkelijk aandacht van de diverse afdelingen de schriftelijke communicatie ook daadwerkelijk en tijdig door te sturen. In het voorjaar van 2016 zou de digitale Sociale Kaart van de gemeente Haarlem gelanceerd worden, dat is helaas niet gelukt.

De Participatieraad hoopt in de aanloop naar de lancering met hetzelfde doel als bij het overige voorlichtingsmateriaal, betrokken te worden door de desbetreffende ambtenaren, zodat – in samenwerking - zo optimaal mogelijk bereik van de burgers met deze essentiële informatie gerealiseerd kan worden.

Actie kritisch beoordelen van het voorlichtingsmateriaal m.n. betreffende het Sociaal domein en de nieuwe digitale Sociale Kaart.
Planning heel 2017

Voorlopige Planning Adviesvragen 2017

1e kwartaal

- Motie Vinger aan de Pols
- Onafhankelijke Clientondersteuning
- Beleidsregels scholingsbudget en verordening individuele studietoelage
- Woonvisie (inspraakreactie)
- Collectieve ziektekostenverzekering

2e kwartaal

- Beleidsregels scholingsbudget en verordening individuele studietoelage
- Klantervaringsonderzoek SZW
- Klantervaringsonderzoek Wmo
- Diversiteitsbeleid
- Beleidsplan Handhaving Participatiewet
- Uitvoeringsnota Koersdocument

Bijlage 2

Begroting 2017

Netwerkbijeenkomsten/themabijeenkomsten	€ 7.500
Communicatie	€ 4.000
Reiskosten div. congressen bijeenkomsten	€ 750
Scholing/deskundigheidsbevordering	€ 5.000
Participatieprijs	€ 5.000
Presentievergoeding leden	€ 17.300
Vergoeding voorzitter	€ 4.000
Onderzoek en advies (externe deskundigen)	€ 7.000
Kosten werving en selectie	€ 1.000
Incidenteel huur vergaderruimte	€ 1.000
Teambuilding	€ 1.500
Lidmaatschap Koepel WMO raden	€ 160
Incidentele kosten	€ 1.200
Totaal	€ 55.410

Wat is toegankelijkheid

Toegang voor iedereen/Toegankelijkheid voor iedereen gaat uit van een maatschappij die 'op alle fronten' voor 'iedereen' toegankelijk is. Daarbij wordt uitgegaan van de groep mensen met een beperking/handicap. Als de situatie voor hen goed geregeld is, is dat voor vrijwel iedereen het geval.

Toegankelijkheid is de voorwaarde om zelfstandig en op een gelijkwaardige manier gebruik te maken van de (gebouwde) omgeving, voorzieningen, informatie, producten en diensten. Het gaat daarbij om fysieke, mentale en sociale componenten.

Toegankelijkheid is een verzamelbegrip, bestaande uit de deelbegrippen:

- Bereikbaarheid: kan ik ergens komen?
- Toegankelijkheid: kan ik binnen komen?
- Bruikbaarheid: kan ik het gebodene gebruiken?
- Veiligheid: is de situatie veilig (genoeg); kan ik in geval van nood tijdig en veilig vluchten?

Naast fysieke toegankelijkheid is het minstens zo belangrijk aandacht te besteden aan mentale en sociale toegankelijkheid.

Mentale toegankelijkheid (bejegening) gaat om hoe de omgeving met mensen met een beperking omgaat. Het houdt in dat bijvoorbeeld peuterspeelzalen, verenigingen en sportclubs zich open stellen voor mensen met verstandelijke beperkingen. Ook betekent het sociaal en respectvol omgaan met mensen met een beperking: de buschauffeur die even wacht met wegrijden tot iemand die moeilijk loopt ook zit, de ober die aan iemand met Downsyndroom zelf vraagt wat hij wil eten en niet aan Zijn begeleider. Het gaat om geduld, begrip, respectvolle bejegening, maar eigenlijk ook om normale omgangsvormen. In de communicatie is het verder van belang dat het taalgebruik eenvoudig (niet kinderlijk!) wordt gehouden en dat waar mogelijk gebruik wordt gemaakt van pictogrammen en illustraties. Mentale toegankelijkheid geeft mensen met een beperking het gevoel dat er rekening met hen wordt gehouden, dat ze geaccepteerd worden.

Sociale toegankelijkheid (participatie) gaat over een open dialoog met bewoners, bedrijfsleven en instellingen. Wanneer bewoners attent worden gemaakt op toegankelijkheidsaspecten mag verwacht worden dat er een toenemend begrip ontstaat voor mensen die zich wat moeilijker, in letterlijke en figuurlijke zin, voortbewegen. Het gaat erom dat mensen met een beperking zich gehoord voelen en dat zij deel uitmaken van de maatschappelijke discussie over toegankelijkheid.

Integrale ketenbenadering

Een toegankelijke samenleving komt alleen tot stand wanneer er integraal naar de hele keten gekeken wordt. Wanneer de uiteindelijke bestemming een accommodatie betreft, begint de keten met het opzoeken van informatie; is van toepassing op alles wat men onderweg tegenkomt en eindigt bij het bereiken van de bestemming (en uiteraard de bruikbaarheid daarvan).

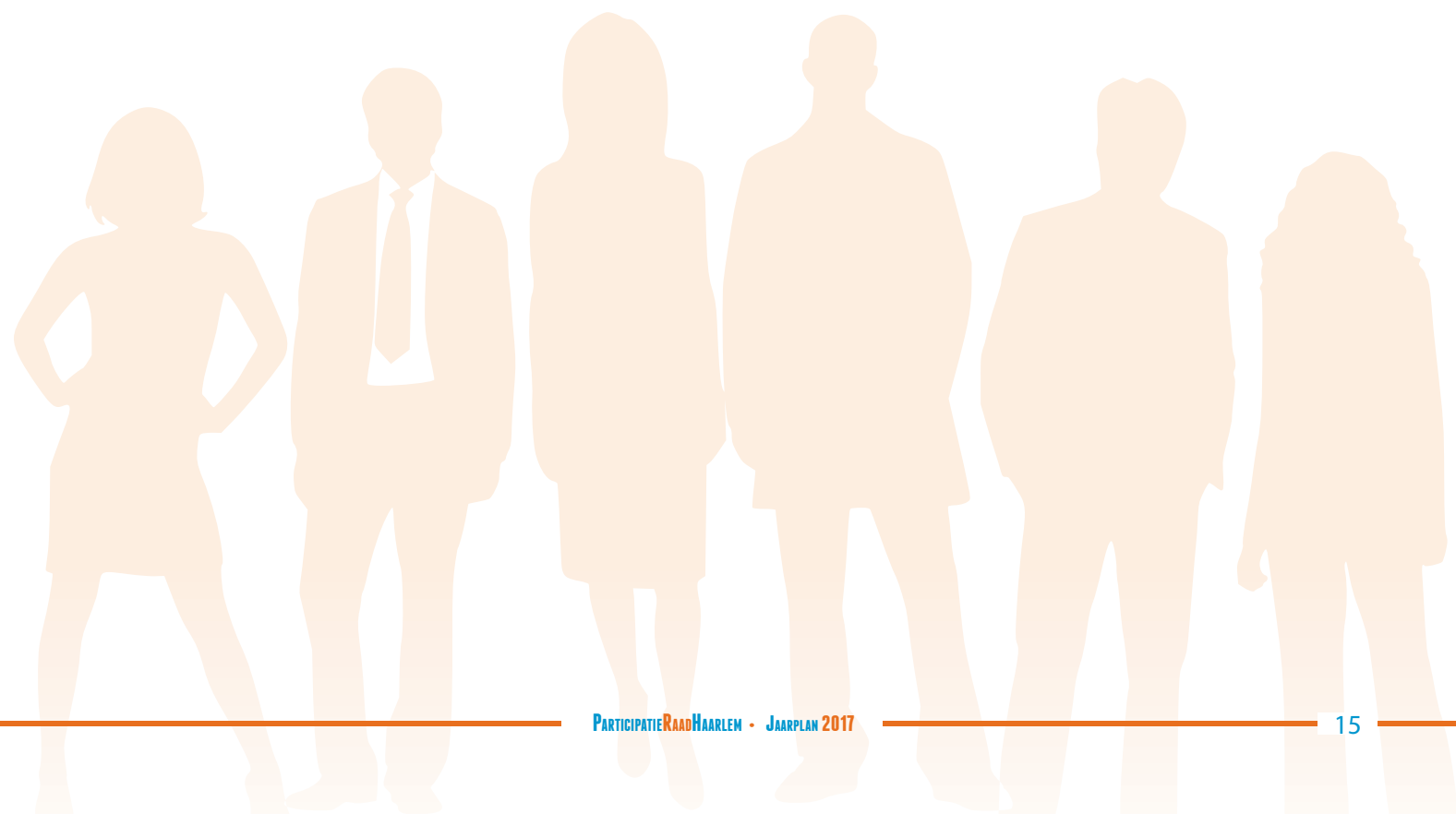
Toegankelijkheid is van toepassing op communicatie, gebouwen, openbare ruimte, infrastructuur, vervoermiddelen, voorzieningen, goederen en diensten, informatie en (de houding van) medewerkers. Toegang voor iedereen betekent dat niet alleen de eigen woning toegankelijk moet zijn, maar ook de omgeving. Mensen willen boodschappen kunnen doen, werken, recreëren, naar een bijeenkomst of de kroeg gaan, bij bureaus of vrienden en kennissen op bezoek.

Toegankelijkheid is een kans voor Haarlem

De hele Haarlemse samenleving heeft voordeel bij Haarlem: Toegang voor Iedereen. Een toegankelijke stad geeft een extra kwaliteitsimpuls aan 'Haarlem, beste winkelstad van Nederland'. 'Haarlem: Access for All' zal meer toeristen trekken, ook in het hogere segment. Ouders met jonge kinderen kunnen met hun kinderwagen overal komen. Oudere Haarlemmers kunnen tot op hoge leeftijd zelfstandig blijven wonen en in hun eigen behoeften voorzien. De druk op aanvullende voorzieningen zoals doelgroepen vervoer zal minder zijn omdat de basisinfrastructuur/OV toegankelijk is voor iedereen. En natuurlijk zorgt een toegankelijke, inclusieve Haarlemse samenleving ervoor dat kwetsbare Haarlemmers in deze stad beter regie over hun eigen leven kunnen voeren.

Wanneer toegankelijkheid ingevoerd wordt binnen stevige beleidskaders die voor een lange tijd vastgesteld zijn, breed gedragen worden en ambitieus én realistisch zijn, dan zijn de kosten zeker proportioneel ten opzichte van de baten voor de Haarlemse samenleving.

Uit: Ongevraagd advies "Haarlem: Toegang voor Iedereen" mei 2016

PARTICIPATIERAAD**HAARLEM**

Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Secretaris Saskia Augustin

Tel: 023-5115273

participatieraad@haarlem.nl

